

## RAADSINFORMATIEBRIEF met beantwoording artikel 42 vragen

**Van**

college van burgemeester en wethouders

**Vergadering van**

9 juli 2024

**Kenmerk**

Z/24/071181 / D/24/149401

**Portefeuillehouder**

Jelmer Vierstra

**Portefeuille**

Energietransitie

**Opsteller**

Lindeijer, Erwin

**Onderwerp**

Beantwoordingvragen LijstvdDoes inzake Onrust op Reijerscop

**Beantwoording van de vragen**

Het college dankt de fractie van LijstvanderDoes voor deze vragen. Net als de gemeenteraad is het college beducht voor eventuele onmin die kan ontstaan door het genomen besluit over windmolens in Reijerscop. Zorgvuldige communicatie is hiervoor belangrijk.

Het college constateert dat inwoners op een verschillende manier omgaan met het genomen besluit. Er zijn inwoners die voornemens zijn de vergunning van windmolens te zijner tijd aan te vechten bij de rechter en die hopen hiermee de plaatsing te voorkomen. Er zijn ook inwoners die de inschatting maken dat de windmolens er waarschijnlijk gaan komen. Die onderzoeken de mogelijkheden om zelf initiatiefnemer te worden om hiermee te profiteren van de komst van windmolens. Andere inwoners kijken nog even hoe het zich ontwikkelt. Wat het college betreft zijn alle manieren legitiem. De inschatting van het college is dat de windmolens er uiteindelijk gaan komen. Daarom hebben wij in het gebiedsproces veel aandacht besteed aan hoe mensen zelf initiatief kunnen nemen. Of hoe zij bij een initiatief van anderen kunnen aansluiten. Zodat naast de lasten ook de lusten zoveel mogelijk in het gebied zelf terechtkomen. Uiteindelijk maakt iedere inwoner zelf de keuze. En bepaalt iedereen zelf hoe zij omgaan met elkaar, ongeacht die keuzes.

---

1. Is het waar dat in Reijerscop een omgevingsmanager van de gemeente actief is? Wat is zijn/haar rol in het Gebiedsproces dat momenteel gaande is?

*Op 12 oktober 2023 is er door de raad een besluit (D/23/116855) genomen over het gebiedsproces Reijerscop middels een startnotitie. In de startnotitie staat beschreven dat er een omgevingsmanager aangetrokken is. De omgevingsmanager is contactpersoon voor omwonenden, ondernemers en geïnteresseerde ontwikkelaars. Het gebiedsproces is inmiddels afgerond en we zijn een nieuwe fase ingegaan. In het Afwegingskader Woerden Grootchalige energieopwekking (3.1 lid 1) is daarover opgenomen, dat er een projectleider wordt aangesteld vanuit de gemeente om een initiatief en projectvoorstel te helpen voorbereiden. De omgevingsmanager heeft nu deze rol.*

2. Hoe staat het met de voortgang van het gebiedsproces Reijerscop? Hoe staat het met de voortgang van het gezondheidsrapport?

*Het gebiedsproces is eind mei 2024 afgerond, net als de verschillende onderzoeken naar mogelijke gezondheidseffecten. Dit najaar wordt de raad geïnformeerd over het verloop van het gebiedsproces en de input die bij belanghebbenden is opgehaald, door middel van een eindverslag. In dit eindverslag staan ook de resultaten van de verschillende onderzoeken beschreven, net als op [denkmee.woerden.nl](https://denkmee.woerden.nl).*

3. Is de wethouder bekend met het feit dat alle grote turbines olieachtige vloeistoffen lekken (tot in de bodem) en regelmatig bijgevuld dienen te worden?

*Bij gebrekkig onderhoud kunnen gesmeerde apparaten zoals windmolens (maar bijvoorbeeld ook auto's, boten en landbouwvoertuigen) olie lekken. Om dit bij windmolens te voorkomen worden er strenge afspraken gemaakt met betrekking tot onderhoud. Daarnaast is wettelijk bepaald dat windturbines minimaal eens per jaar moeten worden beoordeeld op de noodzakelijke beveiligingen, onderhoud en reparaties door een deskundige. Daarbij dient de olie gemiddeld eens in de vijf jaar vervangen te worden, bij goed onderhoud zonder lekken.*

4. Is de wethouder bekend met het feit dat in de wieken Bisfenol A zit, en dat deze stof bewezen slecht is voor de hormoonhuishouding van mens en dier? Is de wethouder ermee bekend dat ook dit gif de bodem kan verontreinigen?

*Bisphenol A (BPA) is een grondstof bij de productie van windmolens die uiteindelijk omgezet wordt tot de hars die windmolenwieken sterk maakt. In de wieken van windturbines kan een beetje BPA achterblijven na de productie. Of en hoeveel BPA vrijkomt in het milieu door windturbines op land hangt sterk af van de gebruikte coatings omdat bepaalde coatings helemaal geen BPA bevatten. Als er BPA wordt aangetroffen in de omgeving van een windturbine, dan kan dat ook op een andere manier in het milieu terechtgekomen zijn. BPA wordt in veel producten gebruikt, zoals elektronica, plastic flessen, speelgoed en voedselverpakkingen. Bisfenol A kan gezondheidsrisico's veroorzaken als deze stof wordt opgenomen in het lichaam.*

*Het is nog niet mogelijk om een harde uitspraak te doen over de gezondheidsrisico's specifiek voor windturbines op land en BPA. De kwaliteit van het oppervlakte-, grond- en drinkwater wordt in Nederland uitgebreid gecontroleerd op chemische verontreinigingen. Tot op heden zijn er volgens het RIVM in ieder geval geen aanwijzingen dat BPA een bedreiging is voor de kwaliteit van drink-, oppervlakte- en grondwater. Mocht BPA in het milieu terechtkomen, dan is naar verwachting van de GGD de blootstelling klein omdat we niet direct in aanraking komen met slijtageproducten van windturbines. Andere producten zoals bouwmaterialen, speelgoed en plastic flessen dragen meer bij aan de blootstelling van de mens.*

5. Kan de wethouder toezeggen om een nulmeting te doen voor bodem en water in Reijerscop?

*De gemeenteraad kan (op advies van het college) bij de MER-procedure van de initiatiefnemer om een nulmeting vragen naar de water- en bodemkwaliteit voor de stoffen die relevant zijn bij windturbines.*

6. Klopt het dat er 1 agrariër actief is in Reijerscop die graag een turbine op zijn land wil als oude dag voorziening?

*De gemeente weet van meerdere grondeigenaren in het gebied dat die met interesse kijken naar de mogelijkheden van windmolens op hun grondgebied. De een actiever dan de ander. Het meest gehoorde argument hiervoor is de wens om niet alleen de lasten maar ook de lusten van de windmolens te krijgen.*

7. Hoeveel geld krijgt de agrariër per windturbine voor plaatsing op zijn land? Is dit een vergoeding naast die van de grondvergoeding, die elke agrariër krijgt als hij/zij meedoet in de coöperatie?

*De wijze waarop lusten en lasten van windmolens verdeeld worden is aan de initiatiefnemer van het windpark in overleg met de grondeigenaren. In het geval een grondeigenaar niet mee investeert in een windmolen dan krijgt hij doorgaans alleen een zogenaamde grondvergoeding. Als grondeigenaren (of andere inwoners) ook investeren in de windmolens kan er ook meegedeeld worden in de opbrengst van de verkoop van stroom.*

8. Krijgt de agrariër ook nog een deel van de opbrengst/winst van elke turbine per jaar?

*De opbrengst van een windturbine gaat in eerste instantie naar de eigenaren van het windpark. Daarin delen zo veel mogelijk lokale mede-eigenaren mee. Zie verder het antwoord bij vraag 7.*

9. Zijn er nog subsidies van de Gemeente/Provincie/het Rijk, die zijn toegezegd aan de agrariër, omdat deze zijn grond ter beschikking stelt dan wel verkoopt? Dan wel een coöperatie tot stand gaat brengen?

*Als gemeente hebben we geen zicht op welke subsidies de provincie of het Rijk al dan niet hebben toegezegd aan mogelijke initiatiefnemers. De gemeente heeft zelf ook een subsidie voor lokale energie-initiatieven. Dit is geen vergoeding voor het beschikbaar stellen van grond en dat is ook geen eis bij de subsidie.*

10. Hoeveel hectare grond heeft de agrariër in Reijerscop en hoeveel stelt deze ter beschikking voor de windturbines?

*Zoals aangegeven kan er in deze fase nog niet gesproken worden van één initiatiefnemer. Het beschikbaar stellen van grond, door welke grondeigenaar dan ook, is nog niet duidelijk.*

11. Moet een investeerder/agrariër zelf investeren bij de bouw van turbines, en zo ja, hoeveel?

*In deze fase kan nog niet gesproken worden over één initiatiefnemer. Initiatiefnemers moeten investeren in de bouw van de windturbines, maar hebben ook grondposities nodig. Grondeigenaren die geen initiatiefnemer zijn hoeven niet te investeren in de windturbines zelf. Initiatiefnemers moeten via een Omgevingsovereenkomst met de directe omgeving tot overeenstemming komen over de verdeling van kosten en opbrengsten.*

12. Klopt het dat de agrariër uit Reijerscop met het idee van 5 windturbines op Reijerscop en/of zijn grond kwam?

*In het gebiedsproces zijn op voorspraak van de gemeente verschillende scenario's besproken om de doelstelling met betrekking tot windenergie te halen. Vijf (wat lagere) windturbines was één van de onderzochte vijf scenario's, zie [denkmee.woerden.nl](http://denkmee.woerden.nl). Het huidige kader van de raad is dat er 'minimaal 37-44 GWh' stroom opgewekt mag/moet worden.*

13. Indien ja, wat is de reactie van de wethouder hierop geweest? Heeft de gemeente hiervoor menkracht dan wel gelden vrijgemaakt?

*N.v.t.*

14. Heeft de agrariër zelf voldoende land voor plaatsing van 5 turbines? Indien nee, waar komt dan de overige grond voor plaatsing van eventueel meer dan 1 turbine vandaan?

*N.v.t.*

15. Er zijn in Reijerscop verschillende verpachters van land aanwezig, zoals Duitse Orde, Vitens en Utrechts Weeshuis. Deze verpachters hebben dit land via erfrecht verworven, klopt dit? Deze partijen verpachten grond aan boeren, blijven zelf eigenaar van de desbetreffende grond/percelen, maar wonen niet in Reijerscop klopt dit?

*Wij zijn bekend met de aanwezigheid van verpachters van grond aan de Reijerscop, die niet in Reijerscop wonen. Of die grond via erfrecht is verworven is ons niet bekend.*

16. Klopt het dat het Waterschap ook een grondeigenaar/belanghebbende is in Reijerscop? En is dit een andere partij dan Vitens?

*Vitens maakt drinkwater van grondwater. Waterschappen zorgen voor voldoende water, schoon water én droge voeten. Beiden zijn grondeigenaar in Reijerscop en daarmee (potentieel) belanghebbend.*

17. Klopt het dat de Provincie ook land in bezit heeft op Reijerscop?

*Dat klopt.*

18. Een lokaal initiatief in Reijerscop zou bestaan uit de agrariër en een aantal verpachters plus de provincie. Klopt dit, indien ja, hoe lokaal is dit initiatief dan nog te noemen?

*Nee, dit klopt niet. Een initiatief dat kans maakt op een vergunning moet bestaan uit tenminste één of meerdere grondeigenaren met een partij die lokaal eigenaarschap kan vormgeven op een manier waarin alle Woerdenaren kunnen meedoen. Zonder de mogelijkheid voor alle Woerdenaren om financieel te participeren en tenminste 50% lokaal eigenaarschap via dergelijke participatie is geen sprake van voldoende lokaal eigenaarschap.*

19. Heeft de wethouder afspraken gemaakt met de agrariër en zo ja, welke afspraken zijn gemaakt?

*Er zijn geen afspraken gemaakt met (potentiele) initiatiefnemers. We houden ze op de hoogte van de ontwikkelingen en bewaken de kaders die de gemeenteraad sinds 2021 aan ons heeft meegegeven.*

20. We horen zeggen dat de agrariër bepaalt wie er voorzien wordt van informatie (grondeigenaren) en wie niet. Is dit de coöperatie die de wethouder wil?

*Als college bepalen we niet welke grondeigenaar met wie spreekt, daar zijn mensen vrij in. Het college heeft de wens dat de inwoners zoveel mogelijk samenwerken in het realiseren van lokaal eigenaarschap. Het college kan deze samenwerking niet afdwingen. Het college vraagt wel aan alle partijen om met elkaar in gesprek te blijven.*

21. Wat gaat de wethouder/omgevingsmanager eraan doen, zodat alle bewoners/eigenaren de beschikbare informatie krijgen?

*De omgevingsmanager is nog steeds het aanspreekpunt voor alle bewoners en grondeigenaren. Als er vanuit de gemeente zaken te melden zijn, zal dat met alle belanghebbenden gedeeld worden.*

22. Heeft de wethouder afspraken gemaakt of getekend met de Windunie? Of... heeft de agrariër de Windunie erbij gehaald en/of contracten getekend?

*Er zijn gesprekken geweest met de Windunie als mogelijke facilitator van grondeigenaren uit het gebied. Doel vanuit het college was daarbij om de kaders en wensen van raad en college duidelijk te maken, niet om zelf afspraken te maken met partijen. Het college is geen partij bij contractvorming tussen de Windunie en grondeigenaren. Voor zover het college weet zijn er geen contracten getekend. Zeker weten doen wij dat niet, omdat het college hier geen formele partij in is.*

23. Hoe kan het dat de gemeente de grondeigenaren van Reijerscop uitnodigt en dat daar leden van de Waterwolf (windpark dat met de commerciële Windunie samenwerkt) bij aanwezig zijn? Zijn hier vanuit de gemeente afspraken over gemaakt?

*Op twee momenten tijdens het gebiedsproces waren leden van de Waterwolf aanwezig: de bijeenkomst voor grondeigenaren op 27 maart 2024, voor een presentatie. En op de laatste bewonersavond van 22 april 2024 voor het informeren en beantwoorden van vragen door omwonenden over het zelf initiatief nemen voor een windpark. Het*

*stimuleren en faciliteren van een gebiedsvereniging om zelf het initiatief te nemen is onderdeel van het gemeentelijk beleid. Daarvoor hebben we ter inspiratie enkele voorbeelden aan het woord gelaten, met verschillende vormen. Waaronder bovenstaande.*

24. Heeft de wethouder afspraken gemaakt of getekend met de gedeputeerde van de Provincie?

*De wethouder is in gesprek met de gedeputeerde over de mate waarin de gemeente Woerden kan voldoen aan de afspraken die in de RES U16 met o.a. de provincie zijn gemaakt, als het gaat om grootschalige energie opwek. Deze afspraken zijn via het raadsbesluit over het afwegingskader door de gemeenteraad van Woerden bekrachtigd. Formeel is de provincie het bevoegd gezag als het gaat om plaatsing van windmolens. Dit gezag moet overgedragen worden als de gemeente zelf de vergunningverlening voor haar rekening wil nemen. Hierover zullen afspraken gemaakt worden.*

25. Heeft de wethouder afspraken gemaakt of getekend met andere bedrijven of overheidsinstellingen?

*In het kader van dit windpark zijn geen afspraken gemaakt met andere bedrijven of overheidsinstellingen.*

26. Er wordt gesproken over 90% lokaal eigendom: tot hoeveel km strekt lokaal? Wat is de definitie van lokaal? Graag nader formuleren.

*Op dit moment werken we aan een Toetsingskader voor windenergie in de Reijerscop. Hierin worden ook de thema's lokaal eigendom en financiële participatie meegenomen, inclusief de definities van deze begrippen.*

27. Welke garantie kan de wethouder geven dat de stroom van eventuele windturbines, als ze gebouwd worden, ook afgenomen kan worden?

*Stedin gaat over de fysieke afname van de stroom van windturbines in Reijerscop. Zij hebben aangegeven dat er tijdig genoeg ruimte gecreëerd wordt op onderstation Ouderijn, om een windpark in Reijerscop op aan te kunnen sluiten.*

28. Is Stedin ook een investeerder, indien ja, wie gaat de investering van Stedin betalen? In welk jaar kan Stedin de garantie geven dat er wordt aangesloten op het energienet?

*Stedin is geen investeerder in een eventueel windpark in Reijerscop. Stedin maakt plannen voor investeringen in hun elektriciteitsnet en stelt deze jaarlijks bij. Zie verder het antwoord op vraag 27.*

29. Hoe gaat de wethouder invulling geven aan de zorgplicht die de gemeente heeft voor haar inwoners. Op welke gebieden en hoe gaat de wethouder het voorzorgbeginsel zorgplicht toepassen? Graag per onderdeel uitwerken zodat het duidelijk en begrijpelijk is voor elke inwoner.

Bij een mogelijk windpark geldt voor een gemeente een specifieke zorgplicht, zoals uitgewerkt in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en in het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl). Een andere regel onder de specifieke zorgplicht is dat bedrijven Best Beschikbare Technieken moeten toepassen en dat gemeente en omgevingsdienst daarop moeten toezien. Daarnaast kunnen er gedetailleerde specifieke regels gelden, zoals de strengere geluidsnormen die de gemeente in 2021 in het Afwegingskader heeft opgenomen voor windparken. De gemeenteraad gaat dergelijke regels met het Toetsingskader vaststellen. Daarmee geeft de gemeenteraad mede vorm aan onze zorgplicht als gemeente.

30. Kan de wethouder ervoor zorgen dat het toetsingskader windturbines niet tijdens het zomerreces wordt vrijgegeven? Bewoners willen graag voldoende tijd en mogelijkheid hebben om dit te bestuderen. Kan de wethouder dit toezeggen?

Ja. De huidige planning is dat het college het toetsingskader windenergie Reijerscop in het najaar van 2024 voor inspraak vrijgeeft. De raad kan ook dit najaar (tussen vakantieperiodes in) over het Toetsingskader besluiten, aangezien zij zelf

over de agendering van raadsvoorstellen gaat.

## **Bijlagen**

Schriftelijke vragen Art.42 D/24/149401 - LijstvanderDoes Onrust Reijerscop wk24 2024

---